

LEKCE 49: SAUL – PRVNÍ IZRAELSKÝ KRÁL

Biblický text k lekci: 1. Samuelova 9 – 15

Cíle lekce:

- Dítě vlastními slovy popíše příběh povolání krále Saula
- Dítě dokáže vyjmenovat některé vlastnosti první izraelského krále
- Dítě si uvědomuje, že Boží povolání je výsada
- Dítě si uvědomuje, že poslušnost Pánu Bohu je více než dodržování předpisů
- Dítě chápe, že neposlušností Bohu můžeme škodit nejen sobě, ale i druhým
- Dítě dokáže popsat rozdíl mezi odvážným chováním Jonatana a hloupým jednáním Saula při bitvě s Pelištejci
- Dítě ví, že má poslouchat rodiče, protože se to líbí Pánu Bohu a přináší to s sebou jeho požehnání

Klíčové verše:

1. Samuelova 12,14: „Budete ctít Hospodina, sloužit mu a poslouchat ho? Nebudete se vzpírat Hospodinovým příkazům a půjdete za Hospodinem, svým Bohem – vy i král, který nad vámi vládne?“

1. Samuelova 12,24-25: „Jen ctěte Hospodina a služte mu věrně celým srdcem. Považte, jak veliké věci pro vás vykonal. Budete-li však přesto jednat zle, budete i se svým králem zničeni.“

1. Samuelova 15,22: „Těší snad Hospodina zápal a oběti, jako když ho někdo poslušností ctí? Poslouchat je lepší nežli obětovat, věnovat mu pozornost je nad tuk beraní.“

Efezským 6,1-3: „Děti, poslouchejte své rodiče v Pánu – tak je to správné. „Cti svého otce i matku,“ to je první přikázání se zaslíbením: „aby se ti vedlo dobře a abys žil dlouho na zemi.“

Biblická fakta:

Saul s jedním mládencem hledá ztracené ovce svého otce Kíše, když se setká s prorokem Samuelem, který ho pomůže za krále. Za Samuelem jdou proto, že jim má poradit jako prorok – vidoucí – kde jsou ovce.
Saul byl velmi hezké postavy, převyšoval lid o hlavu, ale přesto se zdráhá přijmout královskou roli.
Saul dostal Ducha Božího, Bůh proměnil jeho nitro a na znamení toho Saul prorokoval.
Oficiální korunovace se odehrála později v Mispě, kde byl Saul vylosován – Bůh tak všemu lidu ukázal nového krále. Saul se však schovával mezi zbrojí. Nechtěl roli přijmout, ale nakonec ji přijal.
Saul se svým vojskem poprvé vítězí nad nepřáteli (Amónovci), když přichází na pomoc s izraelským vojskem obyvatelům Jábeše z Gileádu, kterým chtěli Amónovci vyloupnout oko a zotročit je. Izraelci slaví vítězství.
Samuel pronáší korunovační řeč nového krále a připomíná lidu, že i když si zvolili krále, tak mají poslouchat Hospodina – lid i nový král, jinak bude Bůh proti nim. Saul se stal králem ve 30 letech.
Saul měl vojsko o 3000 mužích a chystal se na boj s Pelištejci, kterých bylo mnohem více – Izraelci se bojí Pejištejců a utíkají se schovat. Před bitvou měl počkat na Samuela, aby se doptával Boha.
Saul však na něj nepočká a obětuje sám zápalnou oběť – neposlechl příkaz Hospodinův a tím mu bylo oznámeno, že jeho rod nebude pokračovat jako královský. Saulovi zůstalo vojsko o 600 mužích.
V celém Izraeli nebyl kovář, Izraelci neměli zbraně (meče, kopí) – jen Saul a jeho syn Jonatan měli meč a kopí.
Jonatan podniká výpravu do tábora Pelištejců, Hospodin je s ním, ptá se ho a slíbí mu vítězství. Sám Hospodin způsobil zmatek v táboře Pelištejců a začali se zabíjet mezi sebou. Tak Jonatan zvítězil v jedné bitvě.

Saulova část bojovala u Bét Avenu a Saul zavázal vojsko hloupou přísahou, že nesmí jíst do konce bojů. Jonatan to nevěděl a jedl med. Za to měl zemřít, ale lid jej uchránil před smrtí. Saul se nedoptává Hospodina, dělá si, co se mu zlíbí a škodí tím i okolí

Saulova neposlušnost dojde vrcholu při bitvě s Amálekovci, které mají potrestat za to, že kdysi nenechal projít Izrael přes své území do země zaslíbené. Saul má vyhladit všechny lidi i zvířata. Saul však neposlechne a nechá na živu krále Agaga a nejlepší kusy dobytka.

Saul chtěl dobytek nechat jako oběť Hospodinu. Po pokárání Samuelem Saul uznává svůj hřích, ale už není cesty zpět – Hospodin odtrhl od Saula království (obrazně Saul chytil plášť Samuele a ten se utrh) – již nebude králem nad Izraelem pro svou neposlušnost. Samuel pak sám zabije krále Agaga, rozseká jej na kusy.

Pro zvědavé:

- Saul pocházel z rodu Benjamin, čeledi (rodu) Matri
- Vůdce Amonovců se jmenoval Nachaš Amónský
- V bitvě při záchraně Jábeše bojovalo na 330 000 izraelců
- Saul měl syny Jonatana, Jišviho a Malki-šuu a dvě dcery: Merab a Míkal

Myšlenky k 49. lekci (aplikace):

- někdy musíme něco ztratit (v příběhu Saula ovce), abychom něco mohli získat
- Saul se diví svému povolání – připadá si ten nejmenší; když Bůh povolává, pak nezáleží na tvé velikosti
- Bůh dává ujištění o svém povolání – Saul dostal od Samuela proroctví, co ho potká
- Bůh dává těm, které povolává, svého Ducha – je to ten Duch, který proměňuje, ze Saula se stává někdo jiný, naplněný Duchem
- Saul se skrývá, když má být povolán králem – nechceme se někdy vyvléknout z úkolu, který nám Bůh stanovil?
- Saulova tragédie však je neposlušnost, a to i přesto, že je Boží pomazaný, vyvolený – Bůh dává člověku vždy svobodu, jak naloží s tím, co mu dal
- Problémem Saula je, že nečeká na Hospodina, i když to vypadá, že Bůh na něj zapomněl, pouští se nejprve do věcí, co nemá dělat (obětuje), později dělá přímo opačné, proti Božímu příkazu
- Svým chováním škodí i okolí (nerozvážná přísaha) – neposlušnost Pána Boha má své důsledky i pro naše okolí
- Krása není vše – i když byl Saul hezký a statný, přesto jej Bůh odmítl – člověk se dívá hlavně na to, co vidí – na vnější stránku, ale Bůh se dívá do nitra
- Lépe je poslouchat než konat obřady – život s Bohem není hlavně o předpisech, dodržování příkazů a zákazů, ale je to především o vztahu a to vztahu v poslušnosti – jak se člověku hroutí jeho život, když Pána Boha neposlouchá

Souvislost s Novým zákonem: POSLUŠNOST TĚCH, KTERÍ NÁS VEDOU (Efezským 6,1-8)

Saul projevil neposlušnost, a proto nemohl být dále králem. Přišel o výsadní postavení. Bible vybízí k poslušnosti – děti, poslouchejte své rodiče, protože se to líbí Bohu. Poslouchat rodiče, zvláště když věří Pánu Bohu, je dobré pro život dítěte. Je dokonce navázáno na zaslíbení zdařilého života a dlouhého života – aby se ti dobře vedlo a byl bys dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh. Poslouchat ty, kdo nás vedou, je také dobré. Poslušnost rodičům odráží poslušnost Bohu. Rodiče mají dítě zpravidla rádi, i když trestají. Trest je součástí dobré výchovy, děti potřebují hranice. Kdyby si každý dělal, co chtěl, byl by na světě chaos. Tak, jako rodič ví, co je pro dítě dobré, tak i Pán Bůh ví, co je pro nás lidi dobré, a proto je dobré ho poslouchat. On nás zná lépe, než my sami – kdo z nás zná počet vlasů na své hlavě?

Náměty pro činnosti s dětmi:

- 1. Hledání oslic** – motiv ztracených oslic. Úkolem dítěte je najít co nejvíce oslic, které jsou vyobrazeny na obrázku a poschovávány v místnosti. Hrají všechny děti najednou. Vítězí ten, kdo najde nejvíce obrázků.
- 2. Cesta poslepu** – motiv možných slepých z Jábeše z Gileádu. Úkolem dítěte je projít poslepu (pohmatu) trať s provázku, který je navázán mezi židlemi. Vyhrává ten nejrychlejší. Pokud se pustí provazu, musí jej znovu najít.
- 3. Házení kostkou** – motiv „losování“ krále a „sběr vojáků do bitvy“. Úkolem dítěte je házet kostkou (postupně) a co nejdříve dosáhnout stanoveného počtu bodů (sběr vojáků), nebo naházet zadanou kombinaci (např. tři lichá čísla za sebou). Kdo to zvládne dříve?
- 4. Vlastnosti osobnosti** – motiv toho, že Bůh vidí do srdce. Úkolem dítěte je napsat za časový limit asi 3 minuty co nejvíce vlastností člověka, které souvisí s jeho nitrem.